

Sikkerhedsdatablad

Urtegaarden ApS	Produktreference : 652900 Hyssopolie	Oprettet af: Vibeke Estrup
	Produktgruppe : Æteriske olier	Version: 2.0
	Oprettet: 100321	Revideret:

1. Identifikation af stoffet / præparatet og virksomheden

1.1 Produktidentifikator

Produktkode : 652900
Handelsnavn : Hyssopolie
PR-nummer :-

1.2 Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anbefalet anvendelse : Til kosmetik og hygiejneprodukter.
Frarådet anvendelse : Indtagelse.
Branche : Industri generelt.

1.3 Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Leverandør

Urtegaarden ApS
Aldershvilevej 1.
Vivild. 8961 Allingåbro.
Danmark.
Telefon (+45) 8648 0011
Fax (+45) 8648 0808
www.urtegaarden.dk
CVR: 13 71 25 06

Kontaktperson : vibeke@urtegaarden.dk

1.4 Nødtelefon

: (+45) 8648 0011 eller 112

2. Fareidentifikation

2.1 Klassificering af stoffet eller blandingen

Aspiration toksicitet : Kategori 1
Toksicitet akut oral : Kategori 4
Hudætsning-/irritation : Kategori 2
Hudsensibilisering : Kategori 1B
Kronisk toksicitet for vandmiljøet : Kategori 1
Akut toksicitet for vandmiljøet : Kategori 1
Brandfarlige væsker : Kategori 3

Sikkerhedsdatablad

Urtegaarden ApS	Produktreference : 652900 Hyssopolie	Oprettet af: Vibeke Estrup
	Produktgruppe : Æteriske olier	Version: 2.0
	Oprettet: 100321	Revideret:

2.2 Mærkningselementer

Signalord : Fare

Faresætninger

H226 Brandfarlig væske og damp.

H302 Farlig ved indtagelse.

H304 Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.

H315 Forårsager hudirritation.

H317 Kan forårsage allergisk hudreaktion.

H410 Meget giftig med langvarige virkninger for vandlevende organismer.

Sikkerhedssætninger

P102 Opbevares utilgængeligt for børn.

P262 Må ikke komme i kontakt med øjne, hud eller tøj.

P273 Undgå udledning til miljøet.

P280 Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjenskyttelse
/ansigtsbeskyttelse.

P301+P330+P331 I TILFÆLDE AF INDTAGELSE: Skyl munden. Fremkald IKKE opkastning.

P315 Søg omgående lægehjælp

P302+P352 VED KONTAKT MED HUDEN: Vask med rigeligt sæbe og vand.

2.3 Andre farer

3. Sammensætning af / oplysning om indholdsstoffer

Kemisk betegnelse	EF-nr	CAS-nr	Vægtprocent	Klassifikation (forordning 1272/2008)	REACH registreringsnummer
Beta-pinene	204-872-5	127-91-3	7-25	Flam. Liq. 3; H226 Skin Sens. 1; H317 Asp. Tox. 1; H304 Aquatic Acute 1; H400 Aquatic Chronic 1; H410	Ingen data tilgængelig

Sikkerhedsdatblad

Urtegaarden ApS	Produktreference : 652900 Hyssopolie		Oprettet af:
	Produktgruppe : Æteriske olier		Vibeke Estrup
	Oprettet: 100321	Revideret:	Version: 2.0

Limonen	227-813-5	5989-27-5	0,5-4	Asp. Tox 1;H304 Skin Irrit. 2;H315 Aquatic Acute 1;H400 Aquatic Chronic 1;H410 Flam. Liq. 3;H226	Ingen data tilgængelig
Linalool	201-134-4	78-70-6	0,1-2,5		Ingen data tilgængelig
Myrcene	204-622-5	123-35-3	0,1-3,5	Asp. Tox. 1; H304 Aquatic Chronic 3; H412 Flam. Liq. 3; H226	Ingen data tilgængelig
Eugenyl methyl ether	202-223-0	93-15-2	0,1-0,7	Acute Tox. (oral) 4; H302 Germ Cell Mut. 2; H341 CMR 2; H351	Ingen data tilgængelig
Thujone	208-912-2	546-80-5	0,1-0,55	Acute Tox. 4; H302	Ingen data tilgængelig
Estragole	205-427-8	40-67-0	0,1-0,4	Acute Tox. (oral) 4; H302 Skin Irrit. 2; H315 Skin Sens. 1B; H317 Germ. Cell Mut. 2; H341 CMR 2; H351 Aquatic Chronic 3; H412	Ingen data tilgængelig

(Se punkt 16 for fuld ordlyd af H-sætninger nævnt i dette afsnit)

Andre oplysninger

Ifølge EU-direktiv 2003/15/EØF skal indholdet af 26 allergene stoffer i slutprodukter deklarerer. For produkter, der ikke afrenses skal der deklarerer, hvis koncentrationen overstiger 0,001 % (10 ppm). For produkter, der afrenses, skal der deklarerer hvis koncentrationen overstiger 0,01 % (100 ppm).

Følgende af de 26 allergene stoffer findes i Hyssopolie:

Limonen, CAS-nr. 5989-27-5: Op til 4%

Linalool, CAS-nr. 78-70-6: Op til 2,5%

4. Førstehjælpsforanstaltninger

4.1 Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

- Indånding** : Bring den tilskadekomne person i frisk luft. Forsætter symptomerne opsøges lægehjælp.
- Hudkontakt** : Fjern forurennet tøj. Skyl grundigt med vand og vask med sæbe. Vedbliver irritationen opsøges lægehjælp.
- Øjenkontakt** : Fjern eventuelle kontaktlinser, spil øjet op, og skyl grundigt med vand i mindst 15 minutter. Søg lægehjælp.

Sikkerhedsdatablad

Urtegaarden ApS	Produktreference : 652900 Hyssopolie	Oprettet af:
	Produktgruppe : Æteriske olier	Vibeke Estrup
	Oprettet: 100321	Revideret:

Indtagelse : Rengør munden med rigeligt vand. Drik herefter rigelige mængder vand. Efter indtagelse må opkastning ikke fremprovokeres – Opsøg lægehjælp.

4.2 Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

4.3 Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Meddelelse til læge : Behandles symptomatisk

5. Brandbekæmpelse

5.1 Slukningsmidler

Slukningsmidler : Pulver, skum eller kulsyre.

Uegnede slukningsmidler : Vandstråle.

5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Brandfarlig væske. Der dannes CO og CO₂ ved brand.

5.3 Anvisninger for brandmandskab

Særlige personlige værnemidler, der skal bæres af brandmandskabet: Som ved enhver brand bæres selvforsynende vejtrækningsapparat med overtryksluftindtag, MSHA/NIOSH (godkendt eller lignende)

6. Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1 Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Sørg for tilstrækkelig ventilation. Brug personligt beskyttelsesudstyr.

6.2 Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Forhindr yderligere lækage eller udslip, hvis det er sikkerhedsmæssigt muligt.

Se desuden afsnit 12.

6.3 Metoder og udstyr til inddæmning

Større spild opsamles med sand, kisel eller andet ikke-brandbart absorberende materiale og placeres i affaldsbeholdere i henhold til de lokale myndigheders forskrifter.

Ved mindre spild vaskes med sæbe og vand, og der aftørres. Aftørringsmateriale fjernes fra lokalet.

6.4 Henvisning til andre punkter

Se afsnit 8 for værnemiddeltyper; Se afsnit 13 for bortskaffelse.

Sikkerhedsdatablad

Urtegaarden ApS	Produktreference : 652900 Hyssopolie	Oprettet af: Vibeke Estrup
	Produktgruppe : Æteriske olier	Version: 2.0
	Oprettet: 100321	Revideret:

7. Håndtering og opbevaring

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

Udvis alm. god arbejdshygiejne. Undgå stænk i øjnene og spild på huden. Sørg for tilstrækkelig ventilation. Skal håndteres i overensstemmelse med god erhvervshygiejne og sikkerhedsforanstaltninger.

7.2 Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevar beholderen tæt lukket på et tørt og godt ventileret sted. Hold væk fra antændingskilder, varmekilder, åben ild og direkte sollys.

7.3 Særlige anvendelser

8. Eksponeringskontrol / personlige værnemidler

8.1 Kontrolparametre

Grænseværdier : -
Afledte nuleffektniveauer (DNEL) : Ingen information tilgængelig.
Forventet nuleffekt-koncentration (PNEC): Ingen information tilgængelig.

8.2 Eksponeringskontrol

Tekniske foranstaltninger : Tilstrækkelig ventilation skal sikres, specielt i tillukkede områder.

Personlige værnemidler

Beskyttelse af øjne : Tæt sluttende beskyttelsesbriller. EN166
Beskyttelse af hænder : Beskyttelseshandsker. EN374
Beskyttelse af hud og krop : Benyt passende beskyttelsesdragt.
Åndedrætsværn : Intet ved normale brugsforhold.

Hygiejniske foranstaltninger: Skal håndteres i overensstemmelse med god erhvervshygiejne og sikkerhedsforanstaltninger.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet: Produktet må ikke kommes i afløb, vandløb eller jorden.

9. Fysisk-kemiske egenskaber

9.1 Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Udseende : Svag gul til gul
Form : Flydende
Duft : Karakteristisk
Densitet : 0,917-0,965 g/cm³ ved 20°C
Flammepunkt : 54°C

Sikkerhedsdatablad

Urtegaarden ApS	Produktreference : 652900 Hyssopolie	Oprettet af: Vibeke Estrup
	Produktgruppe : Æteriske olier	Version: 2.0
	Oprettet: 100321	Revideret:

Kogepunkt : -
Smeltepunkt/størkepunkt : -
Opløselighed : Ethanol, acetone, hexan
Vandopløselighed : Uopløselig
Refraktionsindeks : 1,473-1,486 ved 20°C
Optisk rotation : -25,0° / -10,0°

9.2 Andre oplysninger

10. Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Ved kraftig opvarmning er der risiko for selvantænding.

10.2 Kemisk stabilitet

10.3 Risiko for farlige reaktioner

10.4 Forhold, der skal undgås

Varme, flammer og gnister. Udsættelse for luft, lys eller fugt over længere perioder.

10.5 Materialer, der skal undgås

Oxidationsmidler.

10.6 Farlige nedbrydningsprodukter

Kan danne kuloxid, kuldioxid og andre organiske emner ved nedbrydning.

11. Toksikologiske oplysninger

11.1 Oplysninger om toksikologiske oplysninger

Akut toksicitet – oral : Farlig ved indtagelse LD₅₀ (oral) = 1450 mg/kg
Akut toksicitet – dermal : LD₅₀ (dermal) = 4650 mg/kg
Akut toksicitet – indånding : -
Hudætsning/-irritation : Forårsager hudirritation.
Alvorlig øjenskade/øjenirritation :
Respiratorisk sensibilisering
eller hud sensibilisering : Kan forårsage allergisk hudreaktion.
Kimcellemutagenicitet : Ikke klassificeret.
Kræftfremkaldende egenskaber : Ikke klassificeret.
Reproduktionstoksicitet : Ikke klassificeret.
Enkel STOT-eksponeringer : Ikke klassificeret.
Gentagne STOT-eksponeringer : Ikke klassificeret.

Sikkerhedsdatablad

Urtegaarden ApS	Produktreference : 652900 Hyssopolie	Oprettet af: Vibeke Estrup
	Produktgruppe : Æteriske olier	Version: 2.0
	Oprettet: 100321	Revideret:

Aspirationsfare : Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.
Andre toksikologiske virkninger : -

12. Miljøoplysninger

12.1 Toksicitet

Meget giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.

12.2 Persistens og nedbrydelighed

Ingen information tilgængelig, men produktet forventes at være biologisk nedbrydeligt.

12.3 Bioakkumuleringspotentiale

Ingen information tilgængelig.

12.4 Mobilitet i jord

Ingen information tilgængelig.

12.5 Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Ingen information tilgængelig

12.6 Andre negative virkninger

13 Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1 Metoder til affaldsbehandling

Restaffald/restprodukter: Bortskaffes under overholdelse af gældende bestemmelser
Forurenede emballage: Tomme beholdere skal bringes til et godkendt affaldsdeponeringssted for genbrug eller bortskaffelse.

14. Transportoplysninger

ADR/RID

14.1 UN-nummer : 1169
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse : Extracts, Aromatic, Liquid
14.3 Transportfareklasse : 3
14.4 Emballagegruppe : III
Farenummer :
Tunnelrestriktionskode :
14.5 Miljøfarer : Meget giftig for vandlevende organismer.

Sikkerhedsdatablad

Urtegaarden ApS	Produktreference : 652900 Hyssopolie	Oprettet af: Vibeke Estrup
	Produktgruppe : Æteriske olier	Version: 2.0
	Oprettet: 100321	Revideret:

ADN

14.1 UN-nummer : 1169
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse : Extracts, Aromatic, Liquid
14.3 Transportfareklasse : 3
14.4 Emballagegruppe : III
14.5 Miljøfarer : Yes
Miljøfare i tankskibe :

IMDG

14.1 UN-nummer : 1169
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse : Extracts, Aromatic, Liquid
14.3 Transportfareklasse : 3
14.4 Emballagegruppe : III
14.5 Miljøfarer : Yes
IMDG Code segregation group :

ICAO/IATA

14.1 UN-nummer : 1169
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse : Extracts, Aromatic, Liquid
14.3 Transportfareklasse : 3
14.4 Emballagegruppe : III

14.6 Særlige forsigtighedsregler for brugeren

14.7 Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC koden

15. Oplysninger om regulering

15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø.

15.2 Kemikaliesikkerhedsvurdering

16. Andre oplysninger

Der er foretaget ændringer i følgende :
Metode til klassificering :

H-sætninger

H226 Brandfarlig væske og damp.

H302 Farlig ved indtagelse.

H304 Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.

H315 Forårsager hudirritation.

Sikkerhedsdatablad

Urtegaarden ApS	Produktreference : 652900 Hyssopolie	Oprettet af:
	Produktgruppe : Æteriske olier	Vibeke Estrup
	Oprettet: 100321	Revideret:

H317 Kan forårsage allergisk hudreaktion.

H341 Mistænkt for at forårsage genetiske defekter

H351 Mistænkt for at fremkalde kræft

H400 Meget giftig for vandlevende organismer.

H411 Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

H412 Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

Uddannelse

Øvrige oplysninger

Oplysningerne i dette produktdatblad er udarbejdet på baggrund af senest tilgængelige data og anerkendte "god praksis" koder.

Oplysningerne er givet på baggrund af den viden Urtegaarden ApS besidder i dag, men gives uden garanti for produktets egenskaber, uden ansvar for at oplysningerne er tilstrækkelige eller korrekte i alle tilfælde, og kan ikke danne grundlag for kontraktmæssige retsforhold.

Oplysninger hidrører udelukkende det specifikke produkt og gælder ikke hvis produktet blandes med andre produkter eller bruges i produktion.

De givne arbejdsbetingelser ligger uden for vores kendskab og kontrol, og det er brugerens ansvar at gældende retningslinier overholdes.

Fremstillet ved vanddampdestillering af blad og blomst fra isop (*Hyssopus officinalis*).